

CAANS NEWSLETTER BULLETIN DE L'ACAEN

Department of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
Tel. (519) 253-3000 ext. 2062
fax (519) 971-3648
e-mail: bkingst@uwindsor.ca

CANADIAN ASSOCIATION
FOR NETHERLANDIC STUDIES

ASSOCIATION CANADIENNE
POUR L'AVANCEMENT
DES ÉTUDES NÉERLANDAISES

December 2000

décembre 2000

Editorial

BY BASIL KINGSTONE
UNIVERSITY OF WINDSOR

Two apologies, and two reminders.

Apologies for the delay in getting this Newsletter out, and for the fact that neither 2000 issue of the Journal has yet appeared either. And apologies to anyone who had trouble reading the font of the last Newsletter. When I have time I will re-examine the layout and design of the newsletter. Time is the essential factor here. I have no secretarial help these days to put out our publications. But come April I will have a very nice window: still an office and access to the University of Windsor's facilities, but no classes, as I head towards retirement. Then I can catch up.

First reminder: it is time to pay membership dues for 2001. In past years we have printed the renewal form in red to jog members' memories, and I am trying it again now. And second reminder: when you register for the CAANS conference (we will be at Laval on May 26 and 27), you have to pay \$20 to register for CAANS. We don't see that money, it goes to HSSFC, the organizers. The alternative is for CAANS to join HSSFC as a member society, but that would cost you a lot more. Twenty bucks is not a lot compared with the cost of registering for the conference as a whole.

Inside

Officers	2
Call for Papers	3
Invitations de communications	4
Nominations to Executive	5
Nominations à l'exécutif	6
News from Chapters	7
AADAS	13
Certificaat Nederlands	13
Flanders, Dutch Crossing	14
Secret Amsterdam	15
Membership Form	insert

**Officers/
Membres du bureau**

President

Dr. Frans Schryer
University of Guelph
Guelph, ON N1G 2W1

Vice-President

Ms. Alice van der Klei
Département de littérature
comparée
Université de Montréal
Montréal, PQ

President Emerita

Ms. Joan Magee
866 Victor Drive
Windsor, ON N8S 2S7

Past President

Dr. Bert Verstraete
Dept. of Classics
Acadia University
Wolfville, NS B0P 1X0

Secretary-Treasurer

Dr. Gerrit Gerrits
Dept. of History
Acadia University
Wolfville, NS B0P 1X0

Archivist

Dr. Gus Dierick
66 Alwington Ave.
Kingston, ON K7L 4R3

Members at Large

Dr. John Michielsens
Dept. of Germanic Studies
Brock University
St. Catharines, ON L2S 3A1

Dr. Mary Eggermone-Molenaar
1416 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1

Dr. Richard W. Unger
Dept. of History
University of British Columbia
Vancouver, BC V6T 1W5

**Chapter Secretaries &
Contacts**

Ms. Hendrika Ruger
1510 - 8888 Riverside Drive E.
Windsor, ON N8S 1H2

Theodora E. Schryer
2623 Kingston Road
Scarborough, ON M1M 1M1

Dr. A. Zweers
116 Keats Way Place
Waterloo, ON N2L 5H3

Geeske de Laat
GdeLaat@rohcg.on.ca
or delaata@cyberus.ca

Mr. J.F. Beckman
400 Beaconsfield Blvd.
Beaconsfield, PQ H9W 4B5

Dr. Jesse Vorst
Dept. of Economics
University of Manitoba
Winnipeg, MB R3T 2M8

Ms. Mariken van Nimwegen
2449 Dundas St.
Vancouver, BC V5K 1P5

Newsletter Editor

Dr. Basil Kingstone
French Language and Literature
University of Windsor
Windsor, ON
N9B 3P4
519-253-3000 ext. 2069
FAX:
bkingst@uwindsor.ca

Webmaster

Dr. Gus Dierick
66 Alwington Ave.
Kingston, ON K7L 4R3
<http://www.caansaecn.com>

The CAANS Bulletin/ Bulletin
del'ACAEN appears three times
a year in April, August and
December. It is a publication of
the Canadian Association for
Netherlandic Studies/
Association canadienne pour
l'avancement des études
néerlandaises and is free to all
the Association's members.

Items for the Newsletter should
be sent to the editor, who can
be reached by all the ways listed
on the front page. He would
appreciate receiving copy as an
attachment to an e-mail in
WordPerfect or Word.

Pour publier dans le Bulletin,
prière d'envoyer votre texte au
rédacteur, par un des moyens
indiqués sur la page de
couverture. Il est très utile si le
texte est sous forme
d'attachement à un courriel en
WordPerfect ou Word. Merci!

CALL FOR PAPERS

CAANS' annual meeting will be held at l'Université Laval in Quebec City, on Saturday and Sunday May 26 and 27, 2001, with the Congress of the Social Sciences and Humanities. We invite papers on any Netherlandic Studies topic, including our keynote theme for this year: Music and Performance. You are of course welcome to propose a paper on any Netherlandic topic, perhaps combining our discipline with any of the general themes of the Congress, namely: The Role of the Intellectual in Society/Le rôle de l'intellectuel dans la société; Language, Culture and community/Le langage, la culture et la communauté; and Plagues and Viruses/Les fléaux et les virus.

If you wish to present a paper at this meeting, please return this form with an abstract by April 1, 2001, to either:

Alice van der Klei
Dépt de Littérature comparée
Université de Montréal
C.P.6128, Succ. Centre-Ville
Montréal, Qc H3C 3J7
tél: (514)395-8648
courriel: vanderka@ERE.UMontreal.ca

Dr. Basil D. Kingstone
Dept. of French
Windsor, ON
University of Windsor
N9B 3P4
fax (519)971-3648
e-mail: bkingst@uwindsor.ca

Name: _____

Address: _____

Proposed topic (the note "Title to follow" will receive low priority):

_____

Biographical sketch: _____

_____

_____

N.B.

Papers should be 20 minutes long, or 8 pages of double-spaced typing. Please keep within this limit to leave time for discussion. If your paper is longer, please determine ahead of time which parts to omit. **If you need a slide projector, tape recorder or other equipment, please let us know so we can order it.**

Remember to add \$20 to your registration fee for CAANS. This money will be paid to the conference organizers because CAANS does not belong to HSSFC (it would cost you more if we did).

INVITATION DE COMMUNICATIONS

Le congrès annuel de l'ACAEN se tiendra à l'Université Laval à Québec, les samedi et dimanche 26 et 27 mai 2001. Nous nous réunissons comme avant dans le cadre du Congrès des sciences humaines et sociales. Nous proposons pour notre réunion le thème "Musique et performance." Bien entendu, nous accueillons tout aussi bien toute proposition de communication sur n'importe quel sujet dans notre discipline, y compris une perspective néerlandiste sur un des thèmes du Congrès, à savoir: The Role of the Intellectual in Society/Le rôle de l'intellectuel dans la société; Language, Culture and community/Le langage, la culture et la communauté; et Plagues and Viruses/Les fléaux et les virus.

Si vous voulez présenter une communication à notre congrès, veuillez envoyer la présente formule et un résumé, au plus tard le 1er avril 2001, à l'un ou l'autre de:

Alice van der Klei
Dépt de Littérature comparée
Université de Montréal
C.P.6128, Succ. Centre-Ville
Montréal, Qc H3C 3J7
tél: (514)395-8648
courriel: vanderka@ERE.UMontreal.ca

Dr. Basil D. Kingstone
Dept. of French
Windsor, ON
University of Windsor
N9B 3P4
fax (519)971-3648
e-mail: bkingst@uwindsor.ca

Nom : _____

Adresse : _____

Titre proposé (la mention "Sujet à suivre" a une priorité moindre) : _____

Note biographique : _____

_____

Note :

Les communications ne doivent pas durer plus de vingt minutes, soit 8 pages dactylographiées à double interligne. Vous voudrez bien respecter cette limite scrupuleusement, afin de permettre la discussion de votre communication. Si elle est plus longue, vous déciderez par avance quelles parties il faut omettre.

D'autre part, si vous aurez besoin d'équipement audiovisuel, signalez-le-nous pour que nous puissions le commander d'avance.

Rappel: en vous inscrivant pour le congrès, vous paierez 20 \$ pour l'ACAEN. En fait, cet argent est prélevé par les organisateurs du congrès. Autrement l'ACAEN devrait devenir membre du FCSHS, ce qui vous coûterait encore plus.

NOMINATIONS FOR THE EXECUTIVE OF CAANS 2001-2002

I wish to nominate: _____

Address: _____

_____

_____

for the position of: _____

Date: _____

Signature of nominee: _____

Signature of nominator: _____

Please return this nomination form to the address below by April 1, 2001:

Basil D. Kingstone
Dept. of French
University of Windsor
Windsor, Ontario
N9B 3P4

CANDIDATURES À L'EXÉCUTIF DE L'ACAEN 2001-2002

Nom: _____

Adresse: _____

_____

_____

au poste de: _____

Date: _____

Signature du/de la candidat(e): _____

Signature du/de la nominateur/trice: _____

Veuillez envoyer cette formule au plus tard de 1er avril 2001, à l'adresse suivante:

Basil D.Kingstone
Dept. of French
University of Windsor
Windsor, Ontario
N9B 3P4

NEWS FROM CHAPTERS

VANCOUVER

Op 25 mei 2000 sprak Hans Vanacker van de Stichting Ons Erfdeel over het verband tussen taal en cultuur in het hedendaagse Vlaanderen. Hij stelt voor, dat we de Frans-Nederlandse dichotomie niet zozeer een "taalstrijd" noemen, maar de situatie zien in de context van de politieke, economische en sociale historie van België, een gebied wat zich tot relatief recente datum nooit als een onafhankelijke natie identificeerde.

Binnen de moderne Europese Unie speelt Nederland een dynamische rol met zijn hoog aantal inwoners en sterke economie. Ondanks de voorspelling van Harry Mulisch dat de Nederlandse taal gedoemd is tot uitsterving vanwege de wereldtrend tot "verengelsing," is de uitdraging van de Nederlandse cultuur en taal in het buitenland op 't ogenblik juist zeer succesvol. De Fransen en Duitsers zijn bekend met de Nederlandse literatuur, mede als gevolg van het werk van de bloeiende internationale vereniging van Nederlandistiek en de activiteiten van de Stichting Ons Erfdeel zelf. Ook de beroemde Boekenbeurs in Frankfurt reflecteert deze belangstelling. Dit alles met het resultaat, dat Vlaanderen zich meer en meer gemotiveerd voelt om deel uit te maken van de 21 miljoen-sterke Nederlands-sprekende bevolking.

Hoewel een bepaald element in de Vlaamse maatschappij o.a. de universiteiten, zich hier tegen afzet door het gebruik van een tussentaal, het "schoon" Vlaams voor te stellen, begint men elders toe te geven, dat twee afzonderlijke cultuurtalen binnen de moderne politiek van de Europese Gemeenschap niet praktisch zijn en dat een eenheidsgrammatica voor beide talen een betere oplossing biedt.

De oude Vlaamse volkstalen beginnen uit te sterven. De federalisatie van België met zijn regionale besturen en zijn nu ook officiële erkenning van de aanwezigheid van de Duitse taal binnen zijn grenzen, spelen allen een rol die tot gevolg heeft dat zich een "Algemeen Vlaams" aan 't ontwikkelen is dat meer de richting opgaat van 't Algemeen Nederlands. Wel leidt dit alles tot een buitengewoon gedetailleerd talenplan in een land als België, hoewel men, volgens de spreker, binnen dit kader flexibel blijft en nooit reden heeft gehad om zo extreem te werk te gaan als b.v. het instellen van "sign laws" zoals in Quebec. Vanacker wees er op, dat er tegenwoordig nieuwe bewoners zijn met andere culturele achtergronden, wiens bijdrage in een visie op de hedendaagse Vlaamse maatschappij gestimuleerd en verwelkomd zou moeten worden, zoals men dat al ziet gebeuren in de literatuur in Nederland.

Het was voor ons een welkome gelegenheid om eens een Belg in ons midden te hebben, en het gezelschap stelde veel vragen en toonde een actieve belangstelling. Heel veel dank aan Hans Vanacker voor een interessant geprek.

Mariken van Nimwegen

Op 8 juni gaf Tom Brand ons onder de titel "het Geheim van het Noordeinde" een overzicht van het ontstaan en de ontwikkeling van de constitutionele monarchie in Nederland na de Franse tijd. De uitdrukking vindt haar oorsprong in de uitspraken van de media naar aanleiding van uitspraken van de fractieleider van D66, Thom de Graaff, tijdens een gastcollege aan de Rijksuniversiteit van Groningen. Hij stelde dat de constitutionele monarchie in Nederland geen gelijke tred heeft gehouden met de ontwikkelingen van de moderne politieke democratie. De unieke

positie van de Koning in Nederland ontstaat doordat hij constitutioneel staatshoofd is, tevens deel uitmaakt van de regering en - na 1848 - toch onschendbaar is. Gesprekken met kamerleden en ministers blijven geheim. Vandaar, in het geval van Koningin Beatrix, "het Geheim van het Noordeinde."

De Nederlandse monarchie vangt aan wanneer in 1813 het Voorlopig Algemeen Bestuur (van Hogedorp, van der Duyn Maesdam en van Limburg Stirum) de zoon van Stadhouder Willem IV uitnodigen als staatshoofd op te treden. De grondwet wordt opgesteld door een commissie van 15 leden, allen benoemd door de koning. Koning Willem I verliest zijn aanvankelijke populariteit in binnen- en buitenland door eigenmachtig optreden en treedt af in 1840. Een nieuwe grondwet wordt uitgevaardigd, waarin voor het eerst de ministeriele verantwoordelijkheid ter sprake komt.

Ook Koning Willem II verzet zich heftig tegen de pogingen om de koninklijke macht te beknipten, als voorgesteld door Thorbecke. In de herziening van de grondwet van 1848 worden de verhoudingen tussen de Koning (onschendbaar) en de ministers (verantwoordelijk) vastgelegd. Ook worden beide Kamers nu door verkiezingen samengesteld. De regering van Willem III wordt gekenmerkt door constante onenigheden met de Kamers en de ministers, aanleiding voor Thorbecke om de Koning officieel op zijn vingers te tikken.

Onder Koningin Beatrix (1980) worden de touwtjes weer wat strakker aangehaald. De titel Majesteit vindt weer ingang en zij oefent een ijzeren greep uit op het koningshuis. Intelligent, ambitieus en eigenzinnig, houdt zij zich wat al te letterlijk aan de grondwettelijke bepaling dat de regering wordt gevormd door de Koning en zijn ministers. Het naar buiten bekend

worden van haar bemoeienissen met regeringszaken zou volgens Thom de Graaff tot uitholling van het koninklijke gezag leiden. Voorts bestaat er zorg om het "zwarte gat in het Nederlandse Staatsbestel," dat is het benoemen door de Kroon van Informateurs en Formateurs buiten de verantwoordelijkheid van de ministers en het geheim zijn van de (in)formatiegesprekken. Tom veronderstelt dat door haar voortdurende inmenging in het politiek gebeuren de Koningin niet meer boven de politieke partijen staat en dit haar eventueel gebruik van de koninklijke prerogatieven in gevaar zou kunnen brengen.

Tot dusver blijken de Nederlanders echter tevreden te zijn met hun vorstin. Maar een troonsopvolging ligt in het naaste verschiet en zal mogelijk aanleiding zijn tot het wederom herzien van de grondwet.

Herman van Wermeskerken

Op donderdag 21 september 2000 hadden we in ons midden Anton C. Zijdeveld, professor in de sociologie en rechten aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam. Onder de titel "What are we heading for - a federal Europe or a Europe of regions?" gaf professor Zijdeveld ons een inzicht in de laatste ontwikkelingen van het Europese eenwordingsproces.

Niet alle ontwikkelingen zijn even hoopvol en soms zelfs griezelig, zoals bijvoorbeeld in het voormalige Joegoslavië. Na de eerste euforia maken de kleine landen zich ongerust over de invloed van de grote landen zoals Duitsland, Frankrijk en later eventueel Engeland. Ook bestaat er zorg over de toelating van Centraal-Europese landen met "democratische" maatschappijen en moeilijke economieën. Het is bezwaarlijk deze staten op te nemen, zelfs Turkije, laat

staan Cyprus. In tegenstelling tot een normaal verloop gaat nu de invoering van een Europese monetaire eenheid vooraf aan de politieke eenheid. De munten in dit stelsel behouden wel een nationale keerzijde en in Nederland zelfs het randschrift "God zij met ons."

In het Nederlandse staatsbestel treedt een machtsverschuiving op. De drie regeringslagen: Den Haag, de gemeenten en daartussen een zwak provinciebestuur, worden nu overkoepeld door Brussel. De provincies gaan samenwerken met de gemeenten en Den Haag wordt nu de tussenlage. Aan het einde van de "verzorgingsstaat" in 1980, wanneer het land bijna failliet is, wordt dit effect versneld door de invloed van het poldermodel (consensusmodel). De minister betreft de vakbonden in oplossing van problemen. Zowel Den Haag als de vakbonden boeten in op hun macht. Tevens worden veel bedrijven geprivatiseerd (spoorwegen, energiebedrijven en PTT). Bepaalde nationale taken blijven, bijvoorbeeld t.a.v. de nationale veiligheid.

Door samenwerking tussen provincies en gemeenten en tussen steden en het platteland komt regiovorming t.b.v. samenwerking op economisch, sociologisch en cultureel gebied sterk op. Zo heeft Tilburg met zeven omringende dorpen een regio gevormd die, met Japanse investeringen, een sterke bloei vertoont. Deze regio's gaan ook over de nationale grenzen; b.v. Maastricht, Luik en Aken in het Maasgebied en Groningen, Friesland en Drenthe met de Duitse Hanzesteden.

Professor Zijdeveld staat huiverig tegenover ethnische regio's, gebaseerd op taal, religie of gemythologiseerde historie. Ook een eigen parlement, zoals mogelijk in Schotland, werkt negatief. Regiovorming van b.v. Glasgow en Edinburgh is veel effectiever.

Zelfs voor Baskenland zou dit toekomst hebben. Bilbao behoort reeds tot de liga van (40) Eurocities.

Hij is van mening dat gestreefd moet worden naar een Europa van regio's, niet van naties. Dominante ethnoregio's zijn altijd griezelig en kunnen leiden tot balkanisering (Sudetenland; Oder-Neisse). Regio's zoals Rotterdam-Antwerpen, in concurrentie met Hamburg-Le Havre, bewijzen hun bestaansrecht, waarvan Vlissingen en Terneuzen overigens ook nog een graantje meepikken. De steden zijn de motoren van economische en culturele vitaliteit.

Jan Timmer

In oktober verwelkomden we een expert op het gebied van de recente conflicten in Joegoslavië, Alfred van Cleef, voorheen verslaggever bij de NRC.

Op persoonlijke en empathische wijze schreef hij een ooggetuige verslag van de oorlogservaringen van de verschillende telgen van een moslim familie uit Bosnië, gepubliceerd in een boek onder de titel "de verloren wereld van de familie Berberovic."

Tegen de achtergrond van vele gedetailleerde beschrijvingen van schrikbarende voorvallen in het conflict dat plaatsvond tussen 1992 en 1995 (dus nog vóór Kosovo) stelt hij steeds de vraag hoe burgers en burens ertoe komen om én bewakers én beulen te worden in de kampen, en toestaan dat er 250.000 doden vallen, waarvan 80% moslims, waaronder wederom 80% burgers.

Vervolgens besprak van Cleef uitvoerig de positie en de houding van de Nederlandse militaire "peacekeepers" gedurende de rampzalige gebeurtenissen bij Srebrenica, een situatie die van begin af aan door alle betrokken partijen als een "mission

impossible" werd beschouwd. Hij schetste een tafereel van totale ongeschiktheid, onervarenheid en onmacht onder de manschappen gecombineerd met een lauwe politieke leiding in Nederland.

Pas nu, jaren later, zijn de onderzoeks-commissies begonnen in Nederland en worden er onthullingen gedaan die er toe bijdragen dat Nederland zich verward, klein en eenzaam voelt na zich lang geroemd te hebben als zijnde progressief en democratisch op het gebied van mensenrechten en ontwikkelingshulp. De kans, in de vorm van het Srebrenica conflict, om zich daadwerkelijk in te zetten ter bescherming van de onderdrukten van de wereld, werd zwaar onderkend. Van Cleef suggereerde dat Nederland tot op heden wellicht de tweede wereldoorlog nog niet voldoende verwerkt heeft, en dat er een grote mate van ontkenning was van de mogelijkheid van een heuse oorlog midden in modern Europa.

Onze groep toonde een enorme belangstelling in het onderwerp en van Cleef, om het nog even bij oorlogstermen te houden, werd gebombardeerd met vragen na afloop van zijn lezing.

Mariken van Nimwegen

Op 9 november zagen we de film "Lyrisch Nitraat." Het was een spontane aaneenkoppeling van oude (tussen 1905 en 1915) film fragmenten, deels documentaires van stadsbeelden en interieurs, maar voornamelijk van speelfilms.

In die begin jaren van het medium film werd de benadering tot dramatisering nog grotendeels voortgezet in de trant van het theater: een vaste, vanuit-het-publiek gerichte camera-hoek, gecombineerd met buitengewoon dramatisch "over-acteren" dat

voor onze ogen enigszinds lachwekkend, maar toch intrigerend aandeed.

De nitraat emulsie van de oude films blijft niet eeuwig goed en was soms zo ver verwoest dat men lange episodes met grote Rorschach-achtige vlekken kon zien waar de acteurs vagelijk tussendoor wandelden. Het geheel werd vergezeld van even oude flarden muziek van het genre operette en cabaret.

Een verrassende blik op de ontwikkeling van het medium film, een vorm van communicatie waar we tegenwoordig niet zonder zouden kunnen leven.

Mariken van Nimwegen

Dankzij ons aller Mariken, die voor onze inwendige mens zorgde, en Beatrix, die voor onze hersenen zorgde, hebben we op onze december bijeenkomst veel Sinterklaas snoep gegeten en heel "hard" gewerkt! Het "Dictee van de Nederlandse Taal" werd door de aanwezigen met angst en beven tegemoet gezien, maar bleek uiteindelijk heel geestig en, doordat we het zelf mochten nakijken en verbeteren, geen probleem te zijn voor de "enkeling" die hier en daar een foutje maakte! Ach, die Nederlandse taal verandert ook met de dag. We zijn weer terug naar de voorlaatste spelling, dus een kado is weer een cadeau.

Doeschka Timmer

TORONTO

Sinds het vorige rapport (van maart) voor de CAANS Newsletter heeft het Toronto chapter een aantal bijeenkomsten gehad waarover we het volgende kunnen vertellen.

Een heel bijzonder programma was georganiseerd voor 29 April. Dit was een muziekavond gehouden in de "music room"

van de universiteit van Toronto. Drie talentvolle CAANS-leden, Anne van Egmond, Gina Maenhaut en Ineke van Weel, brachten een programma van viool- en pianomuziek uit de tijdperken van de barok en romantiek ten gehore. In de selectie waren ook Nederlandse componisten n.l. Willem de Fesch en Daniel Ruyneman. Goed samenspel en mooie uitvoering maakten dat deze prestatie door allen zeer gewaardeerd werd.

In mei vond de verkiezing van een nieuw bestuur plaats. De leden hiervan zijn: Willemina Seywerd, president; Mariette van der Meer, vice-president; Theodora Schryer, secretaris; Tony Grabowski-de Zeeuw, penningmeester; en drie "members at large," Barbara Noske, Ineke van Weel en Lynn Verhoeff. Na de verkiezing werden enige documentaires vertoond, geleend van de Nederlandse Ambassade. Deze video's vertoonden aspecten van de Nederlandse geschiedenis en de natuurlijke schoonheid van het land. We noemen hier: "History of Medical Science in the Netherlands," "Holland, Land of Water," en "Limburg Symphony."

Na de zomer kwamen we weer in oktober samen. We vertoonden een film, *De poolse Bruid*, een film in de Nederlandse taal met Engelse ondertitels. Het verhaal gaat over een Groningse boer die een Poolse vluchteling in zijn boerderij opneemt. De jonge boer, een man van weinig woorden, toont zich toch uiteindelijk gevoeliger voor omstandigheden dan men oorspronkelijk zou verwachten. Goed en sympathiek gespeeld door een jonge Nederlandse acteur.

In November gaf Maria Jacobs een lezing over haar boek *Precautions against Death*. Hierin vertelt ze met treffende woordkeuze over haar ervaringen gedurende de bezetting in de oorlog toen haar moeder vier joodse onderduikers in huis had. Maria

besprak deze belevenissen en las tevens voor uit haar boek. De voordracht gaf aanleiding tot intense discussie waaraan vele deelnamen. Maria is auteur van drie boeken met poëzie. Zij is "editor/co-translator" van de bundel *With Other Words*, een collectie van proza en poëzie van Nederlands-Canadezen, en een boek met gedichten van bekende en opkomende Canadese schrijvers over het onderwerp jalouzie, *The Third Taboo*.

In de leesgroep werden de volgende boeken besproken: *Publieke Werken* van Thomas Rozenboom, *Picknick op de wenteltrap* van Esther Jansma, *Het dikke hart* van Tonnus Oosterhoff, *I.M.* van Connie Palmen, *De wijde blik* van Willem Jan Otten, *De stille plantage* van Albert Helman, en *Wit is altijd schoon* van Leo Pleysier. De leden van de leesgroep vierden op ouderwetse manier Sinterklaas met surprises en gedichten bij Margie Kidd, er was veel hilariteit!

Willemina Seywerd

MONTREAL

Het nieuwe millennium begon voor ons hier - als reeds menig jaar eerder - vlak voor Kerstmis met een feestelijke bijeenkomst: "*Onder de koepel bij de boom*." Onze gastheer, Pieter Sijpkens, een McGill professor in architectuur, had eens zijn droom kunnen verwezenlijken en een oud bankkantoor gekocht - een heel indrukwekkende centrale hal met een drie verdieping hoge koepel, waar de kerstboom maar net onderpast! Na zo'n bijeenkomst zijn wij allen weer in de goede vorm om een nieuw kalenderjaar in te gaan.

Op 20 januari werden de eerste twee afleveringen gepresenteerd van de serie "*De Renaissance in de Lage Landen*." Pieter Boudens begon met architectuur, héél

interessant, teruggaande tot het begin van de Renaissance in Italië en eindigend met een uitgebreide illustratie van bouwwerken (nog steeds) verspreid over Nederland. Lies Ouwerkerk vervolgde met de stedelijke wetgeving en kerkelijke tucht inzake huwelijksaangelegenheden. Alle nieuwsgierigheid door deze titel opgewekt werd volkomen bevredigd! De wijze waarop de verschillende steden reageerden op de veranderende omstandigheden van Reformatie en verdere ontwikkelingen was niet alleen hoogst interessant maar - terugziende van de huidige situatie - soms ook zeer vermakelijk.

De tweede aflevering in deze serie kwam op 17 februari en begon met Alfina Zwaneveld, daar Ed voor zijn NFB-activiteiten in Europa was, met de presentatie over het avontuur van het intellect, waaraan zij ons op een hoogst interessante wijze aan deed deelnemen. Uitgebreid, goed gedocumenteerd en geïllustreerd! Hier op volgde Marc Coppens met wetenschap, een erg uitgebreid en veel omvattend onderwerp waarvan de gekozen punten duidelijk en zeer gedetailleerd naar voren werden gebracht. Ook weer heel interessant.

Na deze serieuze bijeenkomsten weer eens onder de koepel, waar wij bij Pieter Sijkkes thuis plezier hadden met *Humor in de poëzie*, waar veel leden aan deel namen. Modern Nederlands of Oudnederlands, Vlaams en Zuid-Afrikaans - een ware selectie van de uitgebreidheid van onze taal, speciaal waar gebruikt om humor te presenteren. Wat een genoegen!

Op 16 maart terug naar "onze" gewone omgeving in de McGill School of Architecture, waar wij het geluk hadden dat Ab Oksam, de voormalige stadsplanoloog van Amsterdam, gelegenheid had om ons iets te vertellen over de recente ontwikkelingen in

Amsterdam welken voor velen onbegrijpelijk waren. Een heel systeem van ondergrondse wegen en rails in een stad, gebouwd op palen! En dan mogelijk ook nog een ondergrondse (onderwaterse) verbinding met Almere! Alles is mogelijk in Amsterdam.

20 April was de dag waarop Geertjan Boudewijnse ons amuseerde met een introductie tot *Het bureau* van J.J. Voskuil. Voor de meeste aanwezigen, welken niet bekend waren met deze populaire roman serie en de werk-situaties in modern Nederland, een goede introductie tot de tegenwoordige tijd. De vele gebruikte "aanhalingen" gaven een duidelijk beeld van de huidige wijze van werken daar.

Co Hoedeman gaf dit jaar, op 18 mei, zijn visie over *Beregoed*. Zijn eigen film over het beertje Ludovic en Maarten Toonder's bekende Heer Bommel waren natuurlijk heel aantrekkelijk en zorgden voor een enorme opkomst! Het plezier dat wij hebben in deze figuren alswel de Nederlandse relatie met de "teddy bear" is wellicht een indicatie waarom wij niet zo gesteld zijn op diegenen, die "de grote beer uithangen."

En dan, op 15 juni was er de jaarlijkse vergadering. Marie-Jeanne de Vos blijft voorzitter. Beppie Boudens, na veel en erg succesvolle jaren als samenstelster van het programma blijft wel in het bestuur maar heeft het vice-voorzitterschap en de verantwoordelijkheid voor het jaarlijkse programma overgegeven aan Pieter Löwensteyn. Wij zijn Beppie zeer erkentelijk voor het excellente werk over al deze jaren! Verder geen bijzondere veranderingen.

Verloren wij vorig jaar ons lid van de begin jaren, Joris van Gheluwe, dit jaar namen wij afscheid van Cees van der Sluys, beiden zeer gemist. Marie-Jeanne de Vos heeft nu de functie overgenomen als vertegenwoordiger van *Vlamingen in de Vreemde*, hetgeen Joris

van Gheluwe placht de doen. Veel succes!

De nieuwe verenigings-jaar begon voor ons op 21 september met de film *Fanfare*. Veel van ons waren al hier toen deze film in 1956 door Bert Haanstra werd gemaakt en het was dus een groot succes. De grote rol die plaatselijke muziek korpsen in de dertiger jaren speelden kwam duidelijk naar voren en het Nederland dat al zolang achter ons ligt werd weer op een verrukkelijke wijze uit het geheugen naar boven gehaald!

Bep Alexander, Rob Brassinga en Ruud Postema vertelden op 19 oktober over hun herinneringen van de "Bersiap"-tijd, na de capitulatie van Japan en speciaal in Soerabaja. Deze persoonlijke ervaringen, aangevuld met gegevens en photo's uit recente publicaties, gaven een hartroerend beeld van moed en leed. Het doet je verwonderen waar al die eigenwijze mensen van tegenwoordig, die zelf niets hebben meegemaakt, het vandaan halen om critiek te leveren op de Nederlandse determinatie om "Orde en Vrede" te herstellen en bescherming voor onze landgenoten daar, die al zoveel hadden meegemaakt, alvorens tot besprekingen over te gaan.

Op 16 november genoten wij van een "poëzie avond" genaamd "Klaprozen in de Westhoek en steden bezet - de Eerste Wereldoorlog in de Nederlandstalige literatuur." Deze lange titel was 't wel waard!

De heer Theo Dirix presenteerde een uitgebreide keuze van poëzie en literatuur met veel vuur en een intens gevoel voor het vele leed en pijn, alswel met grote humor. Bijzonder geslaagd en gewaardeerd!

Op 26 December hadden wij onze jaarlijkse *Zangmiddag* in de Nederlandse Co-op voor ouderen, in Dollard-des-Ormeaux, o.l.v. Henk Boshouwers. Veel van de inwonenden genoten van de echte oude Nederlandse en Vlaamse liederen en gezangen, religieus en historisch, Sinterklaas en humor, en zongen uit volle borst mee. Alle deelnemers hebben zeer genoten van dit doorlopend gehandhaafde contact tussen de jongeren en de ouderen onder ons.

Het kalenderjaar eindigde, traditiegetrouw, "Onder de Koepel en bij de Boom," m.a.w. te huize van Pieter Sijpkens - onze Architectuur Professor die een oud bankgebouw in een woning heeft omgetoverd en waar veel leden bijeen kwamen. Gewoon gezellig - héél erg gezellig!

Jan Beckman

AADAS

- d.w.z. the Association for the Advancement of Dutch-American Studies - held a conference last June to honour the great researcher in this field, Dr. Robert P. Swierenga. The conference was a cover for the presentation to Dr. Swierenga of two things: a homage volume, and a knighthood in the order of the Netherlands Lion. The latter honour is very rarely given to a non-Dutch citizen. AADAS is holding another conference at Calvin College on June 22-23, on "Education among the Dutch in North America 1847-1947." Contact Richard Harms at rharms@calvin.edu for more details.

The Association's newsletter (vol. 1 no. 2), published at Hope College in Holland, MI, also reviews *Offering Hearts, Shaping Lives*, a history of Calvin College 1876-1966 by Henry Ryskamp, ed. Harry Boonstra; and Swierenga's *Faith and Family, Dutch Immigration and Settlement in the United States 1820-1920* (Holmes and Meier, 2000, 362p.). The title of the homage volume is *The Dutch American Experience, Essays in honor of Robert P. Swierenga*, ed. Hans Krabbendam and Larry J. Wagenaar, Holland, MI: The Joint Archives of Holland, \$49.20, \$39.95 to AADAS members.

CERTIFICAAT NEDERLANDS ALS VREEMDE TAAL

We have received a letter from the "CNaVT-team" announcing the opening of a website - www.cnavt.org - and enclosing information on the 2001 certificate exams. These will still certify candidates at three different levels of proficiency in the four language skills. From 2002 onward, however, the old system will be replaced by "Examens NaVT" which will test according to various "profiles" corresponding to the purpose for which the student is learning Dutch. This coming year, a random group of candidates will be asked to also write a new test (not for a certificate) in order to evaluate the proposed changes. To enable teachers of Dutch to evaluate their students' progress towards taking the new tests, a data bank of tests is to be compiled. They are invited to work on this project by evaluating published tests and by submitting tests they have invented themselves, for discussion and (if they agree) inclusion in the data bank. It will be possible to call up tests by parameters and download them (or write for a printed copy), and to add comments. Indeed, the team hopes to provide a wide range of support: e-mail discussion groups, conferences and workshops... to ensure the success of the new approach.

FLANDERS

No. 47 (Sept. 2000) headlines technical entrepreneurs as usual. With knowledge from the research centre IMEC, a 14-person company called Fill Factory has been set up in Mechelen to produce image sensors which are smaller than the present technology for such devices (CCD) allows for, use less power, and use the same technology (CMOS) as is already used in many other applications. Meanwhile over in the Graphics Valley, in the Kempen, a non-profit organization shares information with the printers of the region, all leaders in their respective niches, and encourages their innovative projects. Likewise Antwerp is the world's leader in producing specialized plastics (and thus second to Houston, home of the common kinds) and therefore was chosen as the overseas base of a Japanese producer of a material that preserves food longer than any other plastic does, being even less porous. (All these companies seem to have alarmingly few employees, but this is no doubt because the review features startups). And for those who not only can keep up with the present but want to see the future, the second House (Office etc.) of the Future is exhibited in Vilvoorde. The floors look uncomfortable. More reassuring to old-stagers are the look of clothing, even of the daring new designs coming from the latest generation of fashion designers out of Antwerp, and an article summarising the history of the Dutch language.

A rich variety of subjects, as ever.

DUTCH CROSSING

Vol 24 no. 1 (Summer 2000) has a green and yellow cover (with no cover picture) and the table of contents is no longer on the back. It opens with a discussion by Gerda Quist (University College London) of how to add to a foreign language curriculum the culture of the country whose language is being studied (*Kennis van land en volk*). Quist argues that at university level, the goal must be not only practical communication skills but "an understanding of how the social context influences language use." The language and language-teaching theories of this century are reviewed and found to have a common defect: they see language as a fixed system, so the pressure to conform to common usage is regarded as something to be accepted. What is needed is a theoretical basis, perhaps to be found in Bakhtin, which allows the student to know what is the common discourse but to learn to say things his way within it.

Paul Vincent presents three more versions of Gezelle poems in English dialects, produced at a workshop at UCL in November 1999. (There are other versions of them in the volume edited by Vincent, which I reviewed in our Journal, Fall 1998 p.57-59). Of the West of England, Yorkshire and Glasgow versions given here, I can attest that the first works very well.

Luc Renders (Diepenbeek) looks at contemporary literature in Afrikaans. A whole generation is facing the atrocities committed by their forebears and trying to clear their foundation myth out of their minds. It is a heavy burden to shoulder.

Henriette Louwerse (Sheffield) offers one interpretation (others are possible) of Hafid Bouazza's novel *Mamo*, the first novel by a migrant author (they have been popular for several years) which is not about a migrant. Or isn't it? A strange little boy is in league with undefined "we"-narrators who seem like elves or fairies. One thinks of the old belief in changelings - a common explanation given for the alien streaks in ourselves.

Michael Windross (Hogeschool Antwerpen) introduces us to Richard Verstegan, author of *Restitution of decayed intelligence* (1605) and of a Dutch version thereof (1613). These works' main aim is to prove that the English are Germanic, but Windross concentrates here on two other topics Verstegan discusses: the history of the earth, and language change. His views on both subjects are far ahead of the scientists, who did not realise in either field till the 1780s that the process of change was long and gradual. In other words, his insight was ignored.

Bret Rothstein (Rhode Island College) analyses the *Virgin and Child with Chancellor Rolin* of Jan van Eyck. We see the chancellor meditating. To us it seems paradoxical to display to the world one's practice of meditation, which is supposed to be private and let you transcend the world, yet Rolin is here seen here practising it exactly as the books of the day said it should be done, and thereby assuring his contemporaries that he is not only the self-enriching social climber they saw in him, but devoted to God as well as to his ruler.

The issue finishes with a little social history of our own time: Dutch feelings about Germany. Since the second world war the Netherlands have been forced for political and economic reasons to be the junior partner of the country which had occupied and oppressed them. However, soccer is a great outlet for national feelings, and the Dutch victory over Germany in the European Cup in 1988 (after a loss to them in 1974) relieved the feelings of inferiority and resentment a great deal.

SECRET AMSTERDAM

Mary Eggermont sends us the following:

"Zij begaven zich met volle zeilen naar dat geheimzinnige eiland Amsterdam, dat aan het einde der wereld gelegen is, waar zij met ongeduld verwacht worden door de broeders, die zich aldaar uit alle oorden der wereld verzameld hadden."

Zo eindigt *Hermosa*, het tweede boek uit de serie *Les Invisibles* van Gustave Aimard (1818-1883). Ik vroeg me af of dat eiland bestond, en waar het einde der wereld kon zijn. Met "zij" bedoelde Aimard de "onzichtbaren" en ik wam er wel achter dat hij daarmee de leden van de parijse vrijmetselaarsloge Les Neuf Soeurs bedoelde. Maar een eiland Amsterdam? Ik kocht een boek over de aanwezigheid van

vrijmetselarij op het Amerikaanse continent en las het hoog in de lucht tijdens een lange vlucht. Tevergeefs. Geen spoor van een eiland Amsterdam.

Hoe anders verging het de Amsterdamse auteur Alfred van Cleef, zag ik bij terugkomst in een boekrecensie in vrij Nederland. Hij zocht naar een afgelegen eiland, vond er eentje aan het einde van de wereld op een globe, ging er heen en schreef er een boek over: het verdwaalde eiland Amsterdam op 37°50 zuiderbreedte.

Op 10 October sprak hij voor leden en gasten van CAANS Calgary over redenen om naar dit eiland te gaan, zijn strijd met de Franse bureaucratie om er te komen en over zijn bevindingen aldaar. Winden waaien er om de rotsen, rotsen waaien weg en de winkel is dagelijks gesloten. En dan die mensen die daar huizen, en de beesten die er rondscharrelen. Wilde koeien en een soort albatros die ook al Amsterdam heet.

Het eiland was al eerder door die en gene opgemerkt, maar werd pas in 1633 door van Diemen Amsterdam gedoopt; vernoemd naar het vlaggenschip van zijn V.O.C.-eskader, Nieuw Amsterdam. Van Cleef maakte ons ook duidelijk dat het nieuwe in verscheidene opzichten van het eiland af is. Het heeft verder niets met dit verslagje te maken, maar van de a.a.a.a.achter-kleinzoon van van Diemen, Nico Roelofse, die de avond bijwoonde, hoorde ik dat van Diemen een korte man was die loensde en er tijdens zijn jeugd een losse levensstijl op na had gehouden. En Nico had dat weer van zijn moeder, mevrouw van Diemen, gehoord.

Met het idee dat de Parijse vrijmetselaars in de negentiende eeuw jaarlijks op Amsterdam vergaderden, maakt van Cleef tot mijn spijt korte metten. Op Amsterdam kun je haast niet aanleggen, te woeste zee, te steile kusten. Op het eiland St. Paul, dat tachtig km. naar het zuiden ligt, kun je gemakkelijk aanmeren en die twee eilanden werden altijd door elkaar gehaald. Door de Engelsen en ook door Jules Verne in zijn derde hoofdstuk van *Les Enfants du capitaine Grant*. En tussen Verne en Aimard, wist ik, vond nogal wat literaire kruisbestuiving plaats. Vandaar. Al met al een geestige en informatieve avond, ook voor de mensen die tot nu toe niet met eilanditis waren behept.

HOLLAND HORIZON

The Dec. 2000 issue features bikes. A traditional feature of Dutch life, they are evolving to meet people's needs. Always very sturdy, they are now lighter, more stylish (every year there are "in" colours), and easier to pedal (some are battery-assisted), and there are models for all uses and "lifestyles." Another thing about the Netherlands that everybody knows: they have spent huge sums of money to keep the sea out. But now it is rising because of global warming, and engineers feel that in some places it would be wiser to let it in, forming wetlands. Another traditional occupation is flourishing because of an innovation that went astray. Muskrats, imported to be raised for their fur and their scent glands, dig large burrows and undermine land. 300 ratcatchers are kept very busy. So are the 30 shepherds whose flocks keep grass short and prevent it spreading into moorland, for example. In Amsterdam and elsewhere, old public buildings - a bath house, a church, even an old 45-metre tall water tower - are being renovated as private homes. But other things in the Netherlands are on a different scale altogether. Dutch multinationals grow huge, whether they are supermarket chains, telecoms companies or finance corporations. And as a medium sized nation, it can play a more and important role in a European Union which is becoming an ever larger group of small ones. Its own increasingly multicultural nature can only help with this.